

Israel Camerata Jerusalem

העונה ה־26 || 2009-2010

קונצרט מס' 1 | חגיגה משולשת

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

הקאמרטע הישראלית ירושלים
 מייסד ומנהל מוסיקלי: **אבנר בירון**
 מלחין הבית: **יוסף ברדנשווילי**
 אורח כבוד: **סר גיימס גאלווי**

חברי התזמורת						
כינור ראשון	כינור שני	ויולה	צ'לו	קונטרבאס	אבוב	בסון
ארנולד קוביליאנסקי*	נטלי שר*	מיכאל פלסקוב*	יפים אייזנשטד*	דמיטרי רוזנצווייג*	מוקי זוהר*	ענבר נבות*
כרמלה ליימן	אדוארד רזניק	בוריס רימר	צבי אורליאנסקי*	גנאדי ליטבין	אורי מירז	ליאוניד קרמר
פאבל גלגנוב	סבטלנה גופמן	מיכאל יאבקר	אלכסנדר			
מיכאל בויאנר	מיכאל קונצביץ'	אנדריי שפלניקוב	סיניילניקוב	צ'מבלו	קרן	חצוצרה
רומן יוסופוב	זינה לוין	דריה צ'פלין	שירה מני	איריס גלוברזון*	אלון ראובן*	גוני אשד*
דינה זמטסובה	משה אהרונוב				שחר זיו	
סופיה קירסנובה	קרן ליפקר			חליל		טימפני
				אסתי רופא*		קרן פנפימון זהבי*

נגנים נוספים: אבנר גיגר - חליל; דני ארדמן, עידו אזרד - קלרינט; איתי מורג - חצוצרה; עידו גל - צ'לו

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל				
פרופ' רות ארנון - יו"ר	ד"ר חנן אלון	פרופ' בני גייגר	משה וידמן	דיוויד קינדלר
בני גליעד - יו"ר עמית	יצחק אלרון	עו"ד יאיר גרין*	הדוה פוגל	מרטין קראר
יעקב אייזנר	שמשון ארד*	רוברט דרייק	פרופ' מנחם פיש	פרופ' אורי קרשון
אלי אייל*	פרופ' אבי בן בסט*	פרופ' משה הדני	פרופ' מרק קופטימן*	ברוך שלו

הצוות האדמיניסטרטיבי			
מנהל כללי: בן ציון שירה	מפיקה: תמר אומנסקי	מזכירות: מירה זילברמן	העוגב, שנבנה ע"י גדעון שמיר, ותופי הדוד
מנהל אדמיניסטרטיבי:	מנהלת שיווק: תמר גולדמן	ספרן: גילעד פלוטניק	הועמדו לרשות הקאמרטע באדיבות
מיכאל קונצביץ'	מכירות: רותם צחי	מנהל במה: ואלרי אקסיונוב	קרן התרבות אמריקה ישראל

מחלקת מנויים: 1-700-55-2000 | בימים א'-ה' 09:00-17:00

משרד התזמורת: רח' יפו 206, ירושלים | טל: 02-5020503 | פקס: 02-5020504
כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com | אימייל: info@jcamerata.com

התזמורת נתמכת על ידי: משרד התרבות והספורט | עיריית ירושלים, האגף לתרבות | הקרן לירושלים
 קפיטל אינטרמודל בע"מ | קרן מרק ריץ' | טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ | ומסתייעת בתורמים שונים.

קונצרט מס. 1

חגיגה משולשת

אבנר בירון מנצח
אלון גולדשטיין פסנתר
ארז עופר כינור
צבי פלסר צ'לו

● **י.ס. באך** (1685-1750)
אריה מתוך הסוויטה השלישית לתזמורת ברה מז'ור

● **אדוורד גריג** (1843-1907)
"מזמנו של הולברג", סוויטה בסגנון עתיק, אופ. 40

● **מארק קופיטמן** (נ' 1929)
"Ornaments IV" לפסנתר ולתזמורת (בכורה עולמית)

הפסקה

● **לודוויג ואן בטהובן** (1770-1827)
פתיחה לבלט "יצורי פרומתיאוס" אופ. 43
קונצ'רטו משולש בדו מז'ור לכינור, צ'לו, פסנתר ותזמורת, אופ. 56

רחובות | אולם ויקס, מכון ויצמן, יום ד', 21.10.2009 בשעה 20:30

תל אביב | מוזיאון תל אביב לאמנות, מוצ"ש, 24.10.2009 בשעה 20:30

כפר שמריהו | אודיטוריום וייל, יום א', 25.10.2009 בשעה 20:30

ירושלים | אולם הנרי קראון, יום ב', 26.10.2009 בשעה 20:30

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים

סדרת קונצרטים זו מוקדשת באהבה לזכרו של **רוברט נטר**, חבר קרוב ותומך מסור בקאמרטה הישראלית, ירושלים. היחסים המיוחדים וארוכי הטווח בין רוברט ומשפחתו לבין תזמורת הקאמרטה נבעו ממסירותו העמוקה למדינת ישראל, אהבת המוסיקה שהייתה נטועה בו, והערכת לשאיפה למצוינות, שהיא סימן היכר של התזמורת.

מחויבותו העזה לקידום התרבות והמדע בישראל יהיו תמיד נר לרגלי הקאמרטה הישראלית, מנהלה המוסיקלי ומנהלה הכללי, וכן כל אלה התומכים בה ומסייעים אותה.

לזכרו, תנגן התזמורת את האריה מתוך הסוויטה השלישית לתזמורת ברה מז'ור רי"ב 1068 מאת י. ס. באך. אין צורך להציג את הפרק המופלא הזה, בו הנושא המרטיט המנוגן עלידי הכינורות, חודר בפשטותו ללב האדם וכמו ממריא השמימה. הנשגבות והתחכום המאפיינים את כתיבתו של באך חוברים כאן יחד עם פשטות נדירה וזכה.

הקאמרטה הישראלית ירושלים נוסדה בשנת 1984 ע"י פרופ' אבנר בירן. תוך זמן קצר תפסה מקום חשוב במפה המוסיקלית הישראלית, ונחשבת כיום לתזמורת הקאמרית הטובה בישראל בישראל, ואחת מהתזמורות הקאמריות הטובות בעולם. עבודתו המקצועית הבלתי מתפשרת של אבנר בירן עם התזמורת, שילוב נגנים עולים עם מוסיקאים ישראלים, ובניית תכניות קונצרטים מקוריות וייחודיות, הביאה את הקאמרטה לאיכויות מיוחדות, המתבטאות ברמת ביצוע גבוהה ביותר והקפדה סגנונית. התזמורת מקיימת סיורי קונצרטים ברחבי העולם, ומייצגת את ירושלים ואת מדינת ישראל. תקליטורים רבים בנגינת הקאמרטה זכו בפרסים וביקורות נלהבות בארה"ב ובאירופה. לתזמורת קהל של אלפי מנויים נאמנים. התזמורת מקיימת סדרות קונצרטים

בירושלים, תל אביב, חיפה, רחובות, גני תקווה וכרמיאל וכמו כן מופיעה ביישובים רבים ברחבי הארץ מקרית שמונה ועד אילת. לתזמורת תרומה ייחודית ומכרעת על התפתחות המוסיקה המקורית הישראלית. הקאמרטה מזמינה מזה 20 שנה יצירות ממלחינים ישראלים, מקליטה ומבצעת אותם בארץ ובסווייה ברחבי העולם. בשנת 1996 הזמינה עיריית ירושלים את הקאמרטה לפעול בירושלים. כתזמורת ירושלמית היא זוכה לתמיכת קרן ירושלים ועיריית ירושלים. התזמורת מייחדת פעילות לעיר ירושלים. בנוסף לסדרות הקונצרטים הרגילים יזמה התזמורת פרויקט חינוך המיועד לילדי בתי ספר וגנים. מעבר לחשיבותה המקצועית והתרבותית, התזמורת מגלה מעורבות חברתית גדולה, ועושה רבות לטובת החינוך המוסיקלי בארץ, וזאת על ידי הנחלת המוסיקה בקרב ילדי ישראל - יהודים וערבים כאחד.

המנצח והחלילן אבנר בירון הוא מייסדה, מנהלה המוסיקלי ומנצחה הקבוע של תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים מיום היווסדה. יצירתיות, חדשנות ומקוריות מאפיינות את פעילותו המוסיקלית המגוונת. בעבודה אינטנסיבית ומעוררת השראה הביא את התזמורת למעמד על בעולם המוסיקה הישראלית, ולהכרה בינלאומית נרחבת.

אבנר בירון בונה תכניות קונצרטים מקוריות ומעניינות. בעבודתו עם תזמורת הקאמרטה הוא מחזיר לבימות הקונצרטים בארץ יצירות נדירות מהרפרטואר המוסיקלי לצד נכסי צאן ברזל של המוסיקה הקלאסית. כמו כן מעודד יצירה ישראלית מקורית ע"י הזמנת יצירות מהמלחינים וביצוען בארץ, בסיורי קונצרטים ברחבי העולם והקלטתן. התזמורת בניהולו ובניצוחו מייחדת חלק ניכר מפעילותה לפעולות חינוך למוסיקה בקרב תלמידים בירושלים וברחבי הארץ.

התזמורת תחת שרביטו של בירון מופיעה בהצלחה רבה בסיורי קונצרטים רבים באירופה, אמריקה והמזרח הרחוק, באולמות הקונצרטים המרכזיים באמסטרדם, ברלין, לייפציג, בון, פריס, ניו יורק, וושינגטון, לוס אנג'לס, שיקגו, אלסקה, בייג'ין, שנחאי ועוד. הקונצרטים וההקלטות הרבות של בירון עם התזמורת זוכים לשבחי הביקורת בישראל ובעולם.

הוא ניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, תזמורת רשות השידור ירושלים, הסימפוניטה באר שבע, ומוזמן לנצח על תזמורות ברחבי העולם.

אבנר בירון החל את הקריירה המוסיקלית שלו כחלילן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית וכחלילן-סולן בתזמורת הקאמרית הישראלית. למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית ירושלים, והשתלם בניצוח באקדמיה למוסיקה בוינה ובמוצרטאום בזלצבורג.

גישתו המיוחדת למוסיקה ולאיינטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה במוסיקה ובמדע. כחלילן הרבה להופיע בריסטים ובהרכבים קאמרטיים. ניהל ולימד כיתות-אמן רבות משתתפים לחילונים ולמורים לחליל בארץ ובחו"ל. כמורה וכמחנך העמיד בירון דור צעיר של חלילנים ומורים בכירים לחליל.

בשנת 2005 זכה אבנר בירון בפרס שרת החינוך על מצוינות ועשייה אמנותית רבת-שנים בתחום המוסיקה, ועל תרומתו לחיי המוסיקה בארץ.

אבנר בירון כיהן כמנהל מוסיקלי של מספר פסטיבלים ביניהם פסטיבל אבוגוש ופסטיבל "ימי מוסיקה וטבע" בגליל. הוא הקים את "אנסמבל סולני הגליל" - הרכב וירטואוזי אשר זכה להצלחה בינלאומית בזמן קצר, והוזמן בניצוחו לסיורי קונצרטים ברחבי העולם.

חלק גדול מפעילותו מוקדש לחינוך מוסיקלי. ב-1994 נתמנה לראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בשלוש הקדנציות לכהונתו הצעיד בירון את האקדמיה להישגים אמנותיים מרשימים. בין היתר יזם פתיחת מחלקה למוסיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה ויסד את הפקולטה למוסיקה רב-תחומית, וכן נבחר לכהן כחבר הוועדה המתמדת של ארגון האקדמיות הגבוהות למוסיקה באירופה (AEC).

אמנותו של אלון גולדשטיין נוגעת בקהל ובמבקרים כאחד ברחבי העולם. חזונו האמנותי ותכניותיו החדשניות הציבו אותו בחזית המוסיקאים בני דורו. הוא הופיע עם תזמורת חשובות בבלטימור, דאלאס, לוס אנג'לס, פילדלפיה, ליל, תזמורת פריס והפילהרמונית הישראלית, תחת שרביטם של מנצחים כזובין מהטה, רפאל פריהבק דה בורחוס, קלאוס פטר פלור, יואל לוי, נעם שריף ודוד שלון ז"ל. להצלחה מיוחדת זכה ביצועו לקונצ'רטו הראשון של בטהובן עם הפילהרמונית הישראלית, בניצוח הרברט בלומשטט. הוא נגן רסיטלים מבוקש ברחבי העולם וניגן באולם קרנגי, הקרמלין במוסקבה ובסדרת "אתנחתא" בירושלים. כמו כן הופיע בקונצרטים קאמרליים עם רביעיית טוקיו. הופיע בפסטיבלים חשובים רבים וביניהם גילמור, סנטה

פה, טנגלווד, רוויניה, מרלבורו, ופסטיבל ורבייה בשוויץ. בשנים האחרונות הוא מלמד ומנגן בכתות האמן בתל חי. תחנות רדיו רבות בעולם משדרות את הקלטותיו. אלון גולדשטיין נולד בישראל. הוא למד בבית הספר הגבוה למוסיקה בתל אביב ע"ש בוכמן מהטה אצל ויקטור דרביאנקו ואריה ורדי. כמו כן למד בקונסרבטוריון פיבודי בבלטימור אצל הפסנתרן האגדי ליאון פליישר. זכה במלגת קרן אמריקה ישראל במשך עשר שנים רצופות.

רליד ישראל, החל לימודי נגינה בכינור אצל פרופ' אילונה פהר וכבר בגיל צעיר הופיע על בימות הקונצרטים. בגיל 12 זכה בפרס הראשון בתחרות רשות השידור ובגיל 15 הוזמן להופיע עם הכנר אייזיק שטרן והתזמורת הפילהרמונית הישראלית. שנה לאחר מכן התקבל לכיתתו של פרופ' יוסף גינגולד באוניברסיטת אינדיאנה, שם זכה בפרס הראשון בתחרות ע"ש פגניני. לאחר שירותו הצבאי, השתלם אצל פרופ' ניקולס חומצ'נקו בביה"ס הגבוה למוסיקה בפרייבורג, גרמניה. בשנת 1989 זכה במדליית כסף בתחרות ע"ש המלכה אליזבת בבלגיה, ובאותה שנה זכה במדליית הזהב בתחרות ע"ש זינו פרנצ'סקטי בצרפת. בשנת 1991 המשיך את לימודיו בביה"ס למוסיקה "ג'וליארד" בניו יורק עם פרופ' דורותי דליי הנודעת

ושנה מאוחר יותר זכה בפרס בתחרות הבינלאומית לכינור במינכן. בהמשך הוצע לו לכהן בתפקיד כנר ראשי בתזמורת הרדיו הבווארית תחת שרביטו של לורין מאזל. כמרוכן כיהן ככנר ראשי בתזמורת פילדלפיה וככנר ראשון ברביעיית המיתרים "אמרנט", בסינסינטי, אוהיו, ארה"ב. הופיע כסולן עם תזמורת חשובות בארץ ובעולם, וביניהן הפילהרמונית הישראלית, תזמורת פילדלפיה והפילהרמונית של מונטה-קרלו. משנת 2002 הוא מכהן ככנר ראשי בתזמורת הרדיו של ברלין. ארז עופר מנגן על כינור דה מונטאניינה מוונציה, משנת 1729.

לאמנויות בטורונטו ואולם האמנויות היפות במקסיקו סיטי. הופיע בפסטיבלים רבים ברחבי העולם, בהם פסטיבל מרלבורו, שלזוויג-הולשטיין, הפסטיבל הבינלאומי למוסיקה קאמרית (ירושלים), ופסטיבל מונפלייה. הופיע בקביעות במסגרת רביעיית הוברמן וכן מופיע רבות כחבר בהרכב Concertante מארה"ב. הוא הקליט לחברות רבות והקלטותיו משודרות בתחנות רדיו רבות ברחבי העולם.

צבי פלסר הוא בוגר ביה"ס ג'וליאד, שם למד אצל זארה נלסובה. עם מוריו נמנו צבי הראל בישראל ודיוויד סויר בארה"ב. הוא זכה במלגות מטעם קרן התרבות אמריקה-ישראל ובפרס פרנסואה שפירא. כמו כן זכה במקום הראשון בתחרות וושינגטון הבינלאומית. הוא לימד בבית הספר לאמנויות בצפון קרוליינה ובשנים האחרונות מלמד באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. הוא מוזמן לתת סדנאות וכיתות אמן בבתי ספר שונים ובין תלמידיו נמנים זוכי תחרויות ונגנים מובילים.

צבי פלסר הופיע לראשונה בגיל 17 באולם ה"קרנגי", לצד אייזק שטרן ופנחס צוקרמן. מאז הופיע כסולן עם תזמורות חשובות רבות, וביניהן הפילהרמונית הישראלית בניצוח זובין מהטה, התזמורת הפילהרמונית של באפלו, התזמורת הסימפונית הלאומית NSO במרכז קנדי בוואשינגטון, התזמורת ע"ש ג'וזפה ורדי (איטליה) ותזמורות רבות אחרות. הופיע בארץ כסולן עם התזמורת הקאמרית הישראלית, התזמורת הסימפונית ראשות השידור והסינפונית באר שבע. כמו כן ביצע בבכורה עולמית את היצירה "דיאלוג" מאת המלחין יוסף ברדנשווילי עם התזמורת הסימפונית ראשון לציון תחת שרביטו של סטיבן סלואן. הופיע כנגן רסיטלים באולמות הקונצרטים החשובים ביותר בעולם, וביניהם מרכז לינקולן, מרכז קנדי, מרכז סנט לורנס

כצ"נ

תכנית ההשקעות האולטימטיבית של הקאמרה

כשהבורסה מתנדנדת, המט"ח לא ברוך, מחירי הנפט עולים ויורדים ללא ביקורת, אנו מציעים לכם תכנית השקעה ייחודית.

כצ"נ - כלי צמוד נגן

הסחורה היחידה בשוק ששומרת על ערכה בביטחון מלא, וערכה אף עולה משנה לשנה, הם כלי הנגינה הטובים, ובעיקר כלי הקשת, שנבנו מזמן. הקאמרה מציעה לבעלי החסכונות שאינם יודעים כיצד לשמור על ערכם, לרכוש כלי נגינה מעולים ולהעמידם לשימוש נגני התזמורת.

הכלים יבוטחו על ידי התזמורת בביטוח מלא, ועצם הנגינה בהם שומרת על חיוניותם ומגדילה את ערכם. התזמורת גם תסייע לכם למצוא את הכלים הטובים.

הכלי נשאר של בעליו - והוא יכול לממש אותו בכל זמן שירצה.

לפרטים, אנא פנו למפיקה תמר אומנסקי - 1-700-50-2000

אדוורד גריג (1843-1907)

"מזמנו של הולברג", סוויטה בסגנון עתיק, אופ. 40

פרלודים: אלגרו ויואצ'ה || סרבנד: אנדנטה || גאבוט: אלגרטו - מוזט: פוקו פיו מוסו
אריה: אנדנטה רליג'וזו || ריגודון: אלגרו קון בריו - פוקו מנו מוסו

משך היצירה: כ־19 דקות

האריה היפהפייה שבאה לאחר מכן מצטרפת למסורת ארוכה של פרקים מלודיים איטיים מתקופת הברוק, כגון האדג'ו לעוגב ומיתרים של אלבינוני, או הקאנון של פכלבל. גריג מצליח לשוות למלודיה אופי ברוקי מובהק, על הפיתולים והסלסולים המתחייבים, וגם יוצר דרשיח מתבקש בין חטיבת הכינורות לבין חטיבת הצ'לי. בפרק הריגודון (עוד מחול צרפתי במשקל זוגי) שבה וחוזרת אווירת העליצות והמשובה מן הפרק הפותח, והפעם מופקד עליה הכנר הראשון, שאליו מופנה הזרקור. לא לחינם נקרא הפרק "קברם של הכנרים הראשיים". גאבוט קצר ונוגה מפריע את התסיסה התזמורתית, אך לאחריו שב הריגודון ומסיים את היצירה כולה במשב רוח רענן.

חרף המלבושים התקופתיים שבהם עטה גריג את הסוויטה, ניכר בה היטב קולו האישי, ובעיקר באופן שבו המלודיה נטוית כמעט כשיר עם. גריג היטיב ליישב את הסתירה לכאורה בין מוסיקת מחולות מסוגנת השייכת לעבר ובין השאיפה לכתוב מוסיקה לאומית, המיטיבה לתאר את אופי הזמר העממי הנורווגי, ודרכו את הלך־רוח שמשרים נופי צפון אירופה.

פרט לפרלוד הערני הפותח את הסוויטה, כל אחד מהפרקים הבאים מושתת על מחול שהיה עשוי בהחלט למצוא את מקומו בסוויטת מחולות מן העשורים הפותחים של המאה השמונה־עשרה. הסרבנד, מחול ספרדי נינוח במשקל משולש, פותח בנימה אלגנטית ועצלה, אך אט אט מקבל תפנית מהורהרת ואינטימית יותר. גריג מפגין כאן היטב את שליטתו באמצעי ההבעה ובצבעי הרמוניה. הגאבוט הצרפתי פותח בנימה הססנית, כמו התזמורת מלמדת את עצמה את צעדי המחול. החטיבה האמצעית, המוזט, היא ערנית יותר, וגריג מטיב לשוות לה נימה עממית, בזכות הצלילים העקשניים החוזרים, המזכירים במעט חמת חלילים.

הברון לודוויג הולברג (1754-1864) היה מסאי, פילוסוף, היסטוריון ומחזאי, שנולד בנורווגיה והתגורר רוב ימיו בדנמרק. כתביו הרבים הושפעו מזרם ההומניזם וההשכלה. הוא נודע בעיקר בשל הקומדיות הרבות שכתב עבור תיאטרון ליל גרנגדה בקופנהגן, המושפעות מהפארסות הצרפתיות, ועל כן כונה "מולייר של הצפון". עד היום סטודנטים למשפטים בדנמרק קוראים את חיבוריו על אודות חוקי הטבע והחברה. הולברג נחשב למייסד הספרות המודרנית הדנית והנורווגית.

בשנת 1884 נתבקש אדוורד גריג לחבר יצירה לציון מאתיים שנה להולדתו של הולברג. המלחין הנורווגי הנודע נענה להזמנה וכתב סוויטת מחולות לפסנתר בסגנון ניאורקלאסי בחמישה פרקים. גריג עצמו ביצע את היצירה בהשמעת הבכורה, ימים ספורים לאחר חשיפת פסלו של הולברג. לאור ההצלחה הרבה שזכתה לה היצירה, מיהר גריג לעבד אותה עבור תזמורת כליקשת, ובדרך־כלל היא מנוגנת בנוסח זה כיום.

מרק קופיטמן "Ornaments IV" לפסנתר ולתזמורת

מספר מלים על "אורנומנטים" לפסנתר ולכלי מיתר

שם היצירה "אורנומנטים" בא מהשימוש הנרחב באורנומנטציה - סוגים שונים של קישוטים מלודיים המוסיפים נופך מיוחד לתמונת הצליל. כל קישוט בנוי מנוסחה המיוחדת לו, ובא לידי שימוש בנקודות מפתח בקו המלודי.

שימוש שיטתי בקישוטים מעניק אורה רגשית מסוימת ליצירה ובאותה עת מחזק את תחושת הארגון והחלוקה הפנימית של היצירה המוסיקלית. לאפיזודה המרכזית בעלת האופי הסיפורי שבתחילת היצירה יש חשיבות מיוחדת. אפיזודה זו חוזרת לקראת סוף היצירה ויוצרת שרשרת הקושרת את החלקים הנוגדים של היצירה לגוף אחד.

בעקבות החלק המרכזי מופיעים שלושה פרגמנטים של דיאלוג בין פסנתר וכלי מיתר, וקנטילנה לירית מורחבת. מונולוג הסולו שבקדנצה מבוסס על חומר מוסיקלי מהחלקים הקודמים ומדגיש שוב את הקישוטים.

היצירה מתפתחת כחילופים של תמונת צליל שמובילים חזרה לאפיזודה המרכזית. לקראת הסוף הזרימה המוסיקלית נפסקת על-ידי כניסות של פסנתר שמזרימות משהו ישן או חדש, משהו מקול הזכרונות. אורנומנטים IV מוקדש לאלון גולדשטיין שפרשנותו המעמיקה למוסיקה שלי נגעה לליבי.

ברצוני להביע את תודתי לקאמרטו הנפלאה ולאבנר בירון - כל פגישה אתם היא ארוע אמנותי מרגש ומיוחד במינו.

מרק קופיטמן

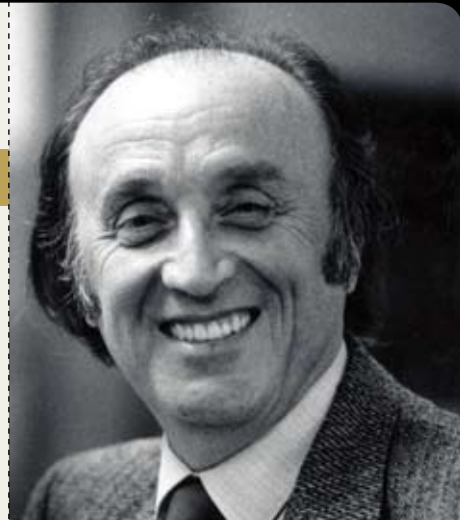
של מלחינים המאיישים משרות בכירות כמלחינים וכמורים בעולם הרחב. בשנת 1979 הוזמן ללמד באוניברסיטה העברית כפרופסור אורח במשרה קבועה. מאז עמד בראש סמינרים וכתות אמן בהלחנה באוניברסיטאות ובבתי ספר למוסיקה ברחבי אירופה וארה"ב.

בישראל הכיר קופיטמן את הפולקלור היהודי. השפעת המסורת התימנית באה לביטוי כבר ב"קינה" לחליל סולו (1973), היצירה הראשונה שכתב בארץ. ביצירות הבאות שכתב לכלי סולו שונים אפשרויות טכניות חדשות ודרכי תיווי מתאימות וברורות. קופיטמן חותר ביצירתו לסינתזה בין מסורת המוסיקה היהודית לבין

האמצעים החדשים לביטוי המוסיקלי. יצירותיו בוצעו בברית המועצות לשעבר, בישראל, אירופה, ארה"ב, דרום אמריקה, קנדה, יפן, קוריאה ואוסטרליה. יצירותיו התזמורתיות והקאמריות בוצעו בהרחבה בפסטיבלים ידועים ברחבי העולם, כגון פסטיבל ישראל, פסטיבל האביב בסן-פטרבורג, פסטיבל שלזוויג-הולנשטיין, הביאנלה בתלאביב 1997, וכן פסטיבלים בינלאומיים בז'נבה, סיאול, בון וסופיה.

קופיטמן הוא חתן פרסים רבים, ובניהם פרס מבקרי המוסיקה הבינלאומי ע"ש קוסביצקי עבור יצירתו התזמורתית "זיכרון" (1986). פרס אקו"ם עבור מפעל חיים בנושא יצירה (1992) ופרס ראש ממשלת ישראל (2002).

קונצרט זה מציינ את יום הולדתו ה־80.

מרק קופיטמן נולד בקמנץ-פודולסק, ברית המועצות. בגיל צעיר החל לנגן בפסנתר וללמוד תיאוריה. מאוחר יותר החל ללמוד רפואה. לאחר שסיים את בית הספר לרפואה ובעודו בתקופת התמחותו, החל ללמוד הלחנה עם פרופ' סימוביץ' באקדמיית לבוב ופרופ' בוגטירב בקונסרבטוריון צ'ייקובסקי במוסקבה. בשנת 1958 קיבל תואר דוקטור למוסיקה מן האקדמיה של מוסקבה, שם עבד כמורה לתיאוריה מוסיקלית. בהמשך עבד בהוראת מוסיקה באלמה'אטה, קזחסטן ובקייסיב שבמולדובה. בברית המועצות כתב קופיטמן יצירות קאמריות ווקאליות, אך הלחין גם יצירות להרכבים גדולים כמו סימפוניה וקונצרטו לפסנתר ותזמורת. הוא כתב גם מוסיקה לתיאטרון ולקולנוע. בשנת 1972 עלה קופיטמן לישראל, שם התמנה למשרת פרופסור להוראת הלחנה באקדמיה ע"ש רובין בירושלים. קופיטמן כיהן במשרת יו"ר מחלקת התיאוריה וההלחנה, ומאוחר יותר כדיקן וסגן מנהל האקדמיה. הוא הקים שורה

לודוויג ואן בטהובן (1770-1827) פתיחה לבלט "יצורי פרומתיאוס" אופ. 43

משך היצירה: כ־5 דקות

ועמלנים, מופרעים על ידי התפרצויות של כל התזמורת (קשה שלא להיזכר ב"נישואי פיגרו" ובהדגשים התורכיים ב"חטיפה מן ההרמוני"). שיוך הנושא השני לכלי הנשיפה ודוהשיח המתפתח ביניהם לבין כלי הקשת בחטיבת הפיתוח, מזכירים את הסימפוניה הראשונה, והפתיחה כולה מסתיימת באשרור הבטהובני האופייני והעז של סולם המוצא.

כן, באותו סולם, דו מז'ור. דומה שהמודל של בטהובן כאן הוא הפתיחות לאופרות הקומיות הוינאיות, ובפרט זה הפתיחות שמוצרט הלחין לאופרות "נישואי פיגרו", "כך עושות כולן" ו"חליל הקסם". לאחר כמה אקורדים זועמים מופיעה מלודיה מלכותית בפי האבוב (שוב הדים לסימפוניה הראשונה), המובילה לאלגרו קדחתני בצורת הסונטה. המתירים, חרישיים

בטהובן הלחין את היצירה הראשונה הגדולה שלו לבמה, הבלט "יצורי פרומתיאוס", בהזמנת אמן המחול סלבוטורה וינייאנו. היצירה בוצעה לראשונה במרס 1801 בווינה. כיום היצירה כולה מבוצעת לעתים רחוקות, אולם הפתיחה האנרגטית ושופעת ההמצאות זוכה להשמעות רבות. מבחינה סגנונית, הפתיחה היא מעין תוספת לסימפוניה הראשונה שכתב כשנה לפני

קונצ'רטו משולש בדו מז'ור לכינור, צ'לו, פסנתר ותזמורת, אופ. 56

אלגרו || לארגו || רונדו אלה פולאקה

משך היצירה: כ־35 דקות

של אותה מאה תרמו היידן ומוצרט רבות כדי להפוך את הסונטה לשלישייה אמיתית. בהפרידם את כלי המקלדת מן הבאס, הם יצרו שלושה תפקידים עצמאיים לכינור, לצ'לו ולפסנתר. בטהובן, שהעניק לעולם כמה שלישיות פסנתר, וביניהן שתיים אלמותיות ("הרוחות" ו"ארכידוכס"), פשוט הטמיע את השלישייה כגוף עצמאי בתוך התזמורת. זוהי מעין מחווה למסורת ה"קונצ'רטו גרוסו" הבארוקי, שבה חטיבת כלים סולניים עומדת מול הרכב גדול יותר - לדוגמה הקונצ'רטו הברנדנבורגי החמישי מאת באך, שבו שלושה סולנים (כינור, חליל וצ'מבלו) מתעמתים מול חטיבת כלי קשת.

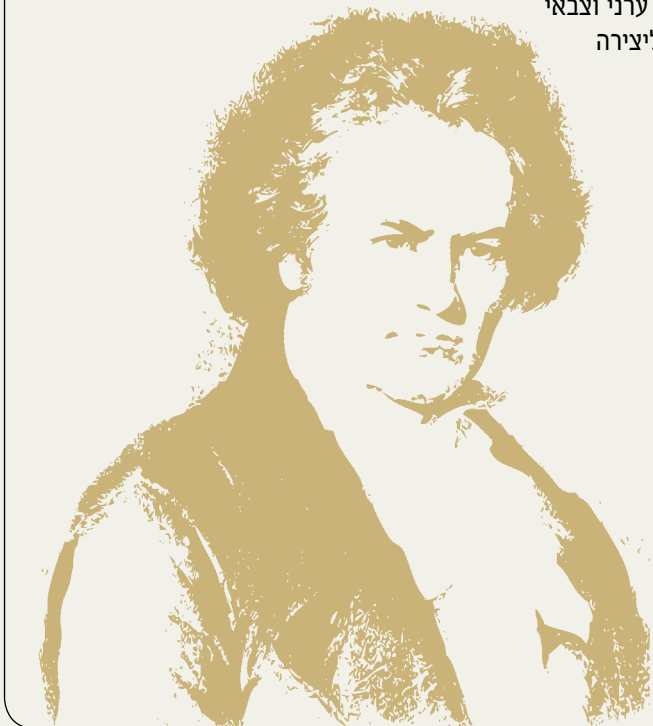
ברם, כתיבת קונצ'רטו עבור שלושה כלים סולניים, ובפרט שלושת הכלים הללו, מציבה בעיות לא פשוטות עבור המלחין. כיצד לדאוג לאיזון בין שלושת הכלים ובין התזמורת, כך שבשום מקרה לא יכסה הפסנתר, למשל, על עמיתיו הסולנים? כיצד להבטיח שכל אחד מהסולנים יקבל מספיק הזדמנויות כדי להתבלט?

בטהובן פותר חלק מהבעיות באופן גאוני בפשטות: הוא מתייחס לשלושת הסולנים כאל שלישיית פסנתר. מקור השלישייה בסונטה לכינור מן המחצית הראשונה של המאה השמונה-עשרה, ובמחצית השנייה

הקונצ'רטו המשולש נכתב בין השנים 1803-1804, תקופה יצירתית במיוחד בחיי בטהובן. בתקופה זו השלים חלק מיצירותיו הידועות ביותר, חלקן פורצות דרך בתחומן: הסימפוניה השלישית, ה"ארואיקה", הסונטה מס' 20, "ולדשטיין" וכן האופרה "פידליו". גם הקונצ'רטו המשולש הנו חדשני בעצם הבחירה בהרכב המיוחד, כינור, צ'לו ופסנתר מול התזמורת כולה. בטהובן היה מודע בהחלט לכך ודיווח בהתלהבות על בחירתו במכתב למוציא לאור שלו.

הפרק השני נפתח בנעימה שירית המנוגנת עלידי הצ'לו, ולאחר מכן מצטרפים אליו הסולנים האחרים, בתמיכה מעודנת של התזמורת. הפרק הקצר הוא מעין נושא ווריאציות, הנקטעות עד מהרה, שוב על ידי הצ'לו, המוביל לפינלה, רונדו בנוסח פולונז. הסולנים מציגים את הנושאים העיקריים, והתזמורת מצטרפת אליהם לאחר מכן. לקראת סוף הפרק הכנר הסולן עוצר את השתלשלות הרונדו, ומוביל לסיום מהיר ואנרגטי.

הקונצ'רטו נפתח במלמול חרישי בפי כלי הקשת הנמוכים, ומיד לאחר מכן מתפרצת התזמורת במלוא הדרה. לאחר הצגת הנושאים בפי התזמורת, מופיע הצ'לן הסולן ומושך אחריו את שני הסולנים האחרים. במרוצת הפרק יקפיד בטהובן להעביר את הזרקור מסולן אחד למשנהו, כל אחד בתורו. חלוקת הזדמנויות שווה זו הופכת את הפרק לאחד הפרקים הסימפוניים הארוכים ביותר בכל יצירתו של המלחין. בשונה ממנהגו, השונות בין הנושאים קטנה למדי, הם כולם בעלי אופי ערני וצבאי במקצת, אולי כדי לשוות ליצירה אופי של קונצ'רטו גרוסו.

הקונצ'רטו המשולש של בטהובן מזכיר מאוד קונצ'רטו גרוסו באופן שבו הנושאים המוסיקליים מועברים מן התזמורת כולה לשלישייה הסולנית. ביצירה זו הסולנים ממשיכים ומפתחים את מה שמופיע בתזמורת, ונמנעים מעימות חזיתי של ממש (כמו למשל בקונצ'רטו הרביעי של בטהובן לפסנתר).

הכתיבה לשלושת הסולנים כאל שלישייה קאמרית פותרת למעשה את בעיית האיזון בין שלושת הכלים. הפסנתר משמש בדרך כלל בתפקיד תומך, בעוד הכינור והצ'לו רבים על הבכורה. לעתים בטהובן משחרר את רסן הפסנתרן, והלה נשלח להתמודד לבדו עם התזמורת באפיזודות וירטואוזיות יותר. כדי להבטיח שקולו של הצ'לו יישמע מבעד למעטה הכלים האחרים, בטהובן כותב עבור הכלי תפקיד הנמצא בטווח הגבוה ביותר, המצריך בדרך כלל נגינה על המיתר העליון. לעתים הכינור והצ'לו מנגנים בדואט ונשמעים כשני כינורות כמעט. ככלל, ביצירה זו לצ'לן יש תפקיד של ראשון בין שווים - הוא בדרך כלל מוביל את ההתרחשות המוסיקלית הסולנית. הוא הסולן הראשון שנכנס לאחר ההקדמה התזמורתית, הוא מציג בפנינו את נושא הפרק השני והוא מגשר בין פרק זה לפרק המסיים.

הקונצרטים הבאים

סיימון לובלסון

גיימס אוקסלי

איילת אמוץ

דניאלה לוגאסי

אבנר בירון

אדמר קסטניידה

מיכל נסטרוביץ'

המקהלה הפילהרמונית של טרנסילוניה

קונצרט מס' 3 | "בין אמריקה לאירופה"

מיכל נסטרוביץ', מנצח

אדמר קסטניידה, נבל ונבל קולומביאני

1 **מוצרט** || סימפוניה מס' 38 "פראג"

2 **קופלנד** || רישומים לטינואמריקאיים

3 **קסטניידה** || "בין המיתרים"

4 **וילה-לובוס** || סוויטה למיתרים

5 **קרלוס פרנצטי** || הסוויטה של האמריקות לשני נבלים ולתזמורת (בכורה עולמית)

חולון | מרכז שטיינברג למוסיקה, יום א', 29.11.2009 בשעה 20:00

כרמיאל | היכל התרבות, יום ב', 30.11.2009 בשעה 20:30

ירושלים | אולם הנרי קראון, יום ג', 1.12.2009 בשעה 20:30

כפר סבא | היכל התרבות, יום ד', 2.12.2009 בשעה 20:30

תל אביב | מוזיאון תל אביב לאמנות, מוצ"ש, 5.12.2009 בשעה 20:30

קונצרט מס' 2 | "בחצרו של אסתרזי"

אבנר בירון, מנצח

דניאלה לוגאסי, סופרן

איילת אמוץ, אלט

גיימס אוקסלי, טנור

סיימון לובלסון, באס

המקהלה הפילהרמונית של טרנסילוניה

1 **היידן** || סימפוניה מס' 64

2 **היידן** || מיסת "סנקטי ניקולאי"

3 **היידן** || מיסת "לורד נלסון"

הרצליה | היכל אמנויות הבמה, יום ג', 10.11.2009 בשעה 20:30

גני תקווה | מרכז הבמה, יום ד', 11.11.2009 בשעה 20:30

רחובות | אולם ויקס, מכון ויצמן, יום ה', 12.11.2009 בשעה 20:30

תל אביב | מוזיאון תל-אביב לאמנות, יום ו', 13.11.2009 בשעה 13:30;

מוצ"ש 14.11.2009 בשעה 20:30; יום א' 15.11.2009 בשעה 20:30

חיפה | אולם רפפורט, יום ב', 16.11.2009 בשעה 20:30

ירושלים | אולם הנרי קראון, יום ג', 17.11.2009 בשעה 20:30

This concert series is dedicated with love to the memory of Robert Neter, a close friend and a devoted supporter of the Israel Camerata, Jerusalem. The special, long-term relationship between Robert and his family and the Israel Camerata were driven by his deep devotion to the State of Israel, his love of music, and his appreciation of those who strive for excellence, a hallmark of this orchestra. His strong commitment to the promotion of both culture and science in Israel will always be remembered by the musicians of the Israel Camerata, its musical director and general manager and all those who sustain and nurture it.

In his memory, the orchestra will play the Aria from Johann Sebastian Bach's Third Orchestral Suite in D Major, BWV 1068. It is superfluous to introduce this wondrous movement, in which the heartwarming theme played by the violins manages, in its simplicity, to penetrate the human heart and soar heavenwards. The exalted, sophisticated nature of Bach's writing, converges here with a rare, crystallized naturalness.

The Israel Camerata Jerusalem

The Israel Camerata, Jerusalem Orchestra was founded in 1984 by Professor Avner Biron. Within a short while, the orchestra has gained an important place in Israeli musical life and is considered among the high quality, leading Israeli orchestras, as well as one of the best chamber orchestras in the world. Avner Biron's professional and uncompromising work with the orchestra, the combination of immigrant musicians with Israeli-born ones, as well as original and unique concert programs, have all made the Camerata into a highly distinguished orchestra, a fact manifested by the highest performance standards and stylistic awareness.

The orchestra has a wide and loyal audience comprising several thousands of music lovers, and has several subscription series in Jerusalem, Tel Aviv, Haifa, Rehovot, Ganei Tikva and Modi'in. It performs regularly throughout the country, from Kiryat Shmona in the north to Eilat in the south. The orchestra has a unique and decisive influence on the development of original Israeli music. For the past 20 years, the Camerata has been commissioning works from Israeli composers. These works are recorded by the Camerata and performed in Israel and on tours abroad.

In 1996, the municipality of Jerusalem invited the Camerata to move there. As an orchestra based in Jerusalem, it enjoys the support of the Jerusalem Foundation and the Municipality of Jerusalem.

The orchestra consecrates special activities to the city of Jerusalem. In addition to the regular subscription series, it initiated an educational program for kindergartens and schools. Furthermore, the orchestra initiated a concert series named "Praise to Jerusalem", in which it performed works that were inspired by the city, as well as specially commissioned works from renowned international composers. The orchestra initiated a unique concert series at YMCA hall and it performs in special outdoors concerts all around Jerusalem. Apart from its professional and cultural pedigree, the orchestra is widely involved in musical education in Israel, by instilling music appreciation among Jewish and Arab Israeli children. For example, it initiated concerts and educational activities for 3,000 children at the north of Israel, including the municipalities of the northern and upper Galilee. This project is planned for children from the Jewish, Arab, Cherkess and Bedouin populations.

The 26th Season

Concert no. 1

A Triple Celebration

Avner Biron, conductor

Alon Goldstein, piano

Erez Ofer, violin

Zvi Plessner, cello

- **J.S. Bach** (1685-1750)
Orchestral Suite No. 3 in D Major - Aria
- **Edvard Grieg** (1843–1907)
"From Holberg's Time" - a suite in old style, Op.40
- **Mark Kopytman** (b. 1929)
"Ornaments IV" for piano and orchestra (world première)

Intermission

- **Ludwig van Beethoven** (1770–1827)
Overture to the ballet "Die Geschöpfe des Prometheus" Op. 43
Triple Concerto in C Major for violin, cello, piano and orchestra, Op. 56

Rehovot | Wix Auditorium, Weizman Institute, Wednesday, Oct. 21 2009 at 20:30

Tel Aviv | Tel Aviv Museum of Art, Saturday, Oct. 24 2009 at 20:30

Kfar Shemarihu | Weil Auditorium, Sunday, Oct. 25 2009, at 20:30

Jerusalem | Henry Crown Hall, Jerusalem Theatre, Monday, Oct. 26 2009 at 20:30

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM

MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON

Program notes: Kedem Berger Design: Hagit Maimon

The Israel Camerata Jerusalem

Music Director and Founder: **Avner Biron**

Composer in Residence: **Josef Bardanashvili**

Honorary Guest Artist: **Sir James Galway**

The musicians

*Principal Player

1st Violin Arnold Kobiliansky* Carmela Leiman Pavel Galaganov Michael Boyaner Roman Yusupov Dina Zemtsova Sophia Kirsanova	2nd Violin Natalie Sher* Eduard Reznik Svetlana Goffmann Michael Kontsevich Zina Levin Moshe Aharonov Keren Lipker	Viola Michael Plaskov* Boris Rimmer Michael Yavker Andrei Shapelnikov Daria Chaplin Cello Yafim Aizenshtadt* Zvi Orleansky* Alexander Sinelnikov Shira Mani	Bass Dmitri Rozenzweig* Genadi Litvin Cembalo Organ & Piano Iris Golberson* Flute Esti Rofe*	Oboe Muki Zohar* Ori Meiraz Horn Alon Reuven* Shahar Ziv Bassoon Inbar Navot* Lionid Kremer	Trumpet Goni Eshed* Timpani Keren Phenpimon-Zehavi*
--	--	---	---	--	--

Guest musicians: Avner Geiger - flute; Danny Erdman, Ido Azrad - clarinet; Itai Morag - trumpet; Ido Gal - Cello

Board of Directors and Members of Association

*Member of Association

Prof. Ruth Arnon - Chairman Benny Gal-ed - Co-Chairman Jacob Aizner Dr. Hanan Alon	Shimshon Arad* Prof. Avi Ben Basat* Robert Drake Izaak Elron	Eli Eyal* Prof. Menachem Fisch Hedva Foguel Prof. Benny Geiger	Yair Green* Prof. Moshe Hadani Prof. Uri Karshon David Kindler	Prof. Mark Kopytman* Martin Kraar Baroch Shalev Moshe Vaidman
---	---	---	---	--

Administration

General Manager: Ben-Zion Shira
Administrative Manager:
Michael Kontsevich
Producer: Tamar Umansky
Marketing Manager: Tamar Goldman

Sales: Rotem Zahi
Secretary: Mira Zilberman
Librarian: Gilad Plotnik
Stage Manager: Valery Aksyonov

**The Organ Built by Gideon Shamir
and the Timpany were kindly given to
the orchestra by the America-Israel
Cultural Foundation**

Office: 206 Jaffa St., Jerusalem | Tel: +972-2-5020503 Fax: +972-2-5020504

Internet: www.jcamerata.com | Email: info@jcamerata.com

The Orchestra is supported by: The Ministry of Culture and Sport | The Municipality of Jerusalem | The Jerusalem Foundation
Capital Intermodal GmbH | The Marc Rich Foundation | Teva Pharmaceutical Industries Ltd. | and by the generous support of various donors.

Israel Camerata Jerusalem

THE 26th SEASON || 2009-2010

Concert no. 1 | A Triple Celebration

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM
MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON